

Gipuzkoa'ko Moko-fiñen *Boletina*'ren bigarren zenbakia azaldu zari, Gaizki da guk esatea, baña lendabizikoari baño arrera are ohea egin dio jendeak bigarren oni,

Onatx beraren arkibidea :

I. Agradeciendo. II. De cómo el mejor champagne francés se hace con vino de Galicia (Javier de Aramburu). III. La mendreska (A. Arrúe). Cóctel de cabezas (José María Satrustegui). IV. La estacionalidad de la cocica vasca (José María Busca (Isusi)). V. Sugerencia de creación en San Sebastián de una Feria Nacional del Vino (A. V. L.). VI. Investigación en torno a la sopa de tortuga (J. M. B.). VII. Menús de la vieja Europa. VIII. ¡Qué bueno es comer bien! IX. Recetas de dos platos premiados en los Concursos Organizados por la Cofradía Vasca de Gastronomía. X. Dos viejos platos de la cocina vasca (José María Busca Isusi). XI. Una carta estrepitosa. XII. Entrefilettes. XIII. Bibliografía: Sesenta denominaciones guipuzcoanas de platos vascos,

* * *

Gipuzkoa'ko Moko-fiñen Elkartea'k berak eraturako aurtengo jan-edan-txapelketetan, sukaldari auek gelditu ziran garaille:

Profesionalen txapelketan, Isidro Torres ta José Luis Escudero, lengoradua Donostia'ko erara zeritzan jakiaekin neskameen txapel-

ketan berriz, Mari Carmen Vargas, ta Gipuzkoa'ko jan-edan-elkarteen artekoan, Ramon Urtiaga, Donostia'ko *Aitzaki*'koa.

* * *

Jose Mari Busca Isusi'k argitaratu digu oraintsu liburutxo berri bat, *Guía para la recolección de setos en el País Vasco* deritza.

Perretxikuei buruz makiñabat gauza ta xeetasun ernagarri bada-karzuki. Baita errezeta batzuek ere.

Zorionak, Jose Mari!

* * *

Raymond Oliver frantzes sukaldari ta idazle ezagunak, bere *La Gastronomie à travers le monde* liburuan (Paris, Librairie Hachette, 1963), ta Chile'ko edariei buruz, dio:

“*Rosés: Chacolí, vin nouveau rosé.*”

* * *

Frantzia'ko Villars zeritzan Marechal'ak, suizatar gerra-mutil sa-lo bat omen zuan bere mendean.

Ta bein batez deitu ta galdegin omen zion:

—Aizak, i: zenbat azpizun jango itukek?

—Gutxi. Bost-sei-bat-edo...

—Ta aari-ankak?

—Asko ez. Zortzi-bat geienaz.

—Ta ollaskoak?

—Eztakit bada... Dozenatxo bat?

—Ta usakumeak?

—Berrogei-bat; baliteke, bear bada, berrogei ta amar.

—Ta larra-txoriak?

—Larra-txoriak? Dan-danak, jauna!

* * *

Naparroa'ko erri txiki batean zan, Bertsolari-txapelketa bat jo-katu ondoren, ta bertako Aitutamentua'k gonbidatuta (1), epai-maie-koak afari-merianda bat egin genduan.

---

(1) Gure auzoko Joxe'k esaten du, *gonbidatu* itza *gonbidatzallak* gonbida paga-tzen duanean erabilli bear dala, ta *invitatu* itza, berriz, pagatzen duanean.

Oi dan bezala, gure artean bagenduan eleiz-gizon bat. *Sake* onekoa gañera. Egun artan beintzat bera gelditu zan guzcion garaille *bete-lanean*.

Ta *berdindu-samartu* zanean, erriko Kontzejal batek esan zion erdiparrez:

—*Makineri* ona, e? Urte askoan...

* * *

Gure atal ontan ere omenalditxo bat egin nai genioke Domingo Agirre aundiari. Guziok ongi dakizuten bezala, aurtin ospatzen bai-degu, euskal-novela-egille garaienaren jaiotzaren eungarren urteurrena. Onena izango degu, noski, bertan *Garoa*'ren “Bi arpegiak” deritzatzen zatiaren errenkada batzuek ezartzea. Euskalduner jan-edanetarako zaletasunari buruz, auek bezalako errenkada egokiak oso gutxi idatzi baitira.

Ona emen itzez itz:

“Euskal gizasemeak, bazkari on baten aurrean, errez laga oiditu alde batera naigabe ta zeregin guztiak.

Batez ere naigabea barru barrura sartu ezpazaio ta zeregiña gerorako edo urrengorako utzi albaleike.

Onak eta jatunak omen gera ta...

Onak, onak... Ori geuk aitatzea baño beste batzuek agertzea obeko degu. Jatunak gerana bai, gauza garbi ziuerra da, norbere gorarik ezta eta neronek azaldu dezaket. Ezta orregatik iñor lotsatuko, ez. ; Bai zera lotsatu! Ollasko ta illar berrien oroitzaz zearo poztu, ezpañiak miazkatzen jarri. Orain dala ordubete ikusi det gizon guri potrolla bat. “; Eztezu txilborra makala!”, esan diot ; Eta badakizu zer erantzun ditan, irakurle? “*Kostata*. Alduanak dauka”.

Al izatea gure atsegiñ. Al izan ezkerro, iñondik badegu, apukorik bada, ezin gindezke eguneroko babarrunak janda egon. Ez, aukera danean, amarretakoa, amaiketakoa, lauretakoa, azken ordukoak, dena dator ongi, ta gure urdallak ezta beñere ezetzik esango.

Ta mutillak gera gu apukoak billatzen. Aurraren jaiotza, auzokoa-ren eriotza, ezagunaren Meza berria, lagun baten etorrera, adiskideari agur egitea, urlia edo urliziari egun-onak ematea; txerria ill dutelako, erbia atxitu degulako, eskalluak ekarri dituztelako, arkumea merke *dabillelako*; gaztetan indar egiteagatik eta zartzan indarra ez galtzeagatik; neguan otzari gogor egin daiogun ta udan izerdiak bigundu ez gaitzan; Gabonak dirala, Iñauteriak dirala, zezanak edo adarrak dirala; *San Juanak*, *San Pedroak*, *Andre Mariak*, edozeñ doneren jaiak, edozer eratako jolasak... beti daukagu zerbaiten apukoa ta beti jan

egin bear, asko jan, galanki edan, zintzurreraño bete, ok egin, ase, ito ta upeldu.

Jatunak alderdi guztietan dira, baña egingo nuke eztala iñon Euskalerrian beste ollo-jale ta Txanton Piperri.

Ezagutzen det bazkari *eder* bategatik Murtziaraño joango litzakean zalduna. Badakit zeñek, apari andi bat eginda bereala, amar saieski jan zituan; badakit zeñek, amarretan, kana ta erdi lukainka.

¿Orrelakoak bat edo beste daudela? Bost edo sei milla gutxienez; itxura duten guztiak eta itxurarik eztuten asko.

Ta ez atxurle ta nekazariak bakarrik; ez, sagardotegian, “amalaugarrena” edo “amaseigarrena” eskatzen dakitenak bakarrik: urietako jaun azkar burutsuak ere bai.

Makiña bat bidar nabaitu izan ditut gizonik argi ta langillienak, arlo astunen erdian bertan, Azpeiti ortik eta Durango emetik, Donostin ondo ta Iruñian merke, olloa gora ta eperra bera, Urumeako izokia ta Berastegiko amuarraia, albisterik arduratsuenak emango balituzkete bezela, non obeto jaten dan alkarri erakusten ta jakirik gozoena zer ta nola dan adierazten.

Gaixoagana ekarri degun sendakiñari entzun diot, eskuak garbitzen zegoan bitartean, azatan egositako ollagorra baño jaki oberik eztala. Sendakiñ orrek, toki askotako eltzeak ikusi ditu, izen andiko lauortza dauka; gaisoai begiratzen bai, baña, ostaturik onenetan, lagun arte janbatzar alaiak gertatzen ere badaki, ta berak dionean, ollagor egosia ezta txarra izango”.

* * *

“Penizilinak sendatzen du gizona, baña ardoak zoriontsu biurtu”.
Alexander Fleming.

A. A.

